

Onderwijsdoelen

Het Zuiderlicht, beleven en ontdekken

Doelen van het onderwijs

Het onderwijs op Het Zuiderlicht is gebaseerd op drie pijlers. De eerste pijler is het Doordacht Passend Lesmodel, op basis waarvan de leraren hun instructies geven. Dit zijn kwalitatief hoogwaardige instructies, omdat er per lesdoel wordt aangesloten bij de voorkennis van individuele leerlingen, zodat elke leerling gedurende de instructie een stap verder komt in zijn ontwikkeling. Het Doordacht Passend Lesmodel wordt in alle groepen toegepast. Daarnaast is er binnen Het Zuiderlicht zowel binnen als buiten de groep veel aandacht voor praktisch (kenniswerkplaats) en theoretisch (Huygensklas) leren. Op die manier voelt iedere leerling dat er ruimte en respect is voor zijn manier van leren.

Het onderwijs op Het Zuiderlicht is georganiseerd volgens het leerstofjaarklassensysteem. De groepen zijn heterogeen samengesteld. Er wordt gewerkt met combinatiegroepen. Wij vinden het belangrijk dat we elke leerling voldoende tijd en aandacht kunnen geven en dat het voldoende uitgedaagd wordt. Daarnaast vinden we het belangrijk dat leerlingen zich prettig voelen op school en dat ze zich kunnen ontwikkelen naar hun eigen vermogen. Een rijke leeromgeving, effectieve instructie en een goed klassenmanagement zijn hiervoor de basis. Samen met goede kwaliteitszorg zorgt dit voor de goede kwaliteit van ons onderwijs.

Onze leerlingen hebben vanuit een veilige situatie en rijke leeromgeving:

- het vertrouwen om uit te groeien tot zelfstandige, zelfsturende in de wereld geïnteresseerde mensen met oprechte belangstelling voor mens en natuur
- veel kennis en kunnen deze kennis verbinden doordat onze leerlingen weten hoe ze moeten leren, zowel van als met elkaar
- een positief en reëel zelfbeeld, hebben vertrouwen in zichzelf en zijn leergierig.

Dit bereiken wij doordat:

- de leraar zich richt op het leerproces
- de leraar ruimte geeft voor samenwerken
- de leraar de nieuwsgierigheid wekt door verschillende contexten aan te bieden en oog te hebben voor verschillende manieren van leren, beleven en ontwikkelen.
- de leraar volop ruimte geeft voor inbreng van de leerlingen, voor de eigen wensen en eigen oplossingen en creativiteit van de leerlingen
- de leraar de leerlingen volop laat experimenteren en onderzoeken.

Pedagogisch klimaat

Vanuit onze protestants-christelijke identiteit hebben we een positief mensbeeld: ieder mens is een uniek door God geschapen kind. Wij dragen ten diepste uit: "Heb je naasten lief als jezelf". Als school hebben we voorwaarden geschapen waarmee we zorgen voor een zo optimaal mogelijke ontplooiing van ieder kind, gericht op brede ontwikkeling. Beleid voor wat betreft veiligheid en gedrag, alsmede de anti-pestprotocollen, dragen bij aan de sociaal-emotionele ontwikkeling waarbij het ontdekken van je talenten centraal staat.

Ontwikkelingen op onze school

Onze school telt vier groepen. Alle vier de groepen zijn combinatiegroepen. Elke groep krijgt steun van leraarondersteuners of onderwijsassistenten, die veelal in de klas aanwezig zijn om extra hulp te kunnen bieden aan groepen leerlingen. We hebben een vakleraar voor onze gymlessen en een middag een externe leraar voor onze Huygensklas, een groep leerlingen die extra cognitieve uitdaging krijgt op het gebied van theoretisch leren. Een andere leraar verzorgt de kenniswerkplaats, waar uitdagend praktisch leren aan de orde komt.

Afgelopen twee schooljaren heeft de school succesvol gewerkt aan een verbetertraject voor de onderwijskwaliteit. Dit hebben we in maart 2022 met complimenten en een voldoende van de onderwijsinspecteurs kunnen

afsluiten. De school heeft zich expliciet sterk verbeterd in het didactisch handelen en het cyclisch volgen van leerlingen. Het is omgezet in een geborgen kwaliteitscultuur. Bij aanvang van het schooljaar '22- '23 is de Christiaan Huygensafdeling Dronten ingetrokken bij Het Zuiderlicht. Dit is de voltijds hoogbegaafdenvoorziening van Codenz. Alle ruimte binnen Het Zuiderlicht wordt ten volle benut om de school en deze afdeling zo goed mogelijk te laten functioneren. De bevindingen van leraren, ouders en leerlingen zijn positief, zowel van Het Zuiderlicht als Christiaan Huygens. Het gebrek aan ruimte wordt zoveel mogelijk gecompenseerd door goede afspraken te maken binnen de school en facilitering vanuit Codenz.

Het Zuiderlicht werkt met een continuooster. Alle leerlingen blijven tussen de middag op school. Onze nieuwe schooltijden zijn:

- maandag: 8.45-14.45
- dinsdag: 8.45-14.45
- woensdag: 8.45-12.30
- donderdag: 8.45-14.45
- vrijdag: 8.45-12.00 (groep 1-2) en 8.45-14.45 (groep 3 t/m 8)

De medezeggenschapsraad en het team willen zo snel mogelijk doorschakelen naar een vijf gelijke dagenmodel van 8.45 uur tot 14.15 uur, zodat de leraren met de leerlingen kunnen eten. Dit schooljaar is gebleken hoe kwetsbaar de tussenschoolse opvang is. Regelmatig was er uitval, waardoor leraren hun pauze op moesten offeren. Met een continuooster bewerkstelligen we dat leraren 5,5 uur achter elkaar door kunnen werken en daarvoor en erna pauze hebben.

We werken met de nieuwe rekenmethode Pluspunt in de groepen 3 t/m 6. Aan de start van het schooljaar hebben we extra aandacht gegeven aan de hiaten in lesstof die deze overstap met zich meebracht. Al met de tussentoetsen in februari 2022 zagen we aan de resultaten dat de lesdoelen goed waren opgepakt. We zijn dan ook tevreden over het implementatietraject en de oude rekenmethode zal de komende twee jaren langzaam de school uit groeien.

Specifieke doelen en ontwikkelingen voor dit schooljaar

Alle leerlingen met plezier en welbevinden naar school

Bij aanvang van het schooljaar 2022-2023 is de voltijds hoogbegaafdheid school Christiaan Huygens bij Het Zuiderlicht ingetrokken. Het schoolgebouw huisvest dus geen kleine 100 leerlingen, maar rond de 230 leerlingen met een zeer divers publiek aan leerlingkenmerken. Beide scholen functioneren onafhankelijk van elkaar en werken actief met leerlingen aan een schoolklimaat waarin we allemaal onszelf mogen zijn en ons allemaal prettig en veilig voelen. Een stuurgroep met gespecialiseerde leraren van beide scholen begeleidt dit proces en er wordt gekeken wat er specifiek in een groep nodig is aan interventies om het grotere doel te behalen.

Aandacht voor visie herijken en vormgeving van onderwijs-cultuur, ict, autonomie van leerlingen, doelgericht werken

Na een schoolverbetertraject heeft het team van Het Zuiderlicht heel erg de behoefte om de visie van de school opnieuw tegen het licht te houden. Uit de tweejaarlijkse tevredenheidsonderzoeken bij leraren, leerlingen en ouders kwam unaniem naar voren dat er een school-ontwikkelpunt ligt in de autonomie van de leerling. Er ligt een behoefte om leerlingen een actiever en zelfstandiger rol te geven binnen de school, in het doelgericht werken en eigen keuzes in het programma. Hoe we dit willen vormgeven, is een vraag die normaliter beantwoord wordt vanuit keuzes in de visie. Die geeft daar ons inziens nog niet voldoende richting aan. Het team wil de visie vraag breder beantwoorden in vragen rond het aanbod in cultuuractiviteiten, ICT leerlijnen, handvaardigheid vakgebieden en actief burgerschapsonderwijs. Wat is op korte termijn haalbaar en wat willen we leerlingen aan het einde van groep 8 hebben bijgebracht? Alle actiepunten zijn dit jaar uitgezet in een schoolplan voor 2023-2027.

Basicly

Om onze leerlingen de nodige digitale kennis en vaardigheden bij te brengen, gebruiken wij vanaf dit schooljaar Basicly, een online leerplatform met

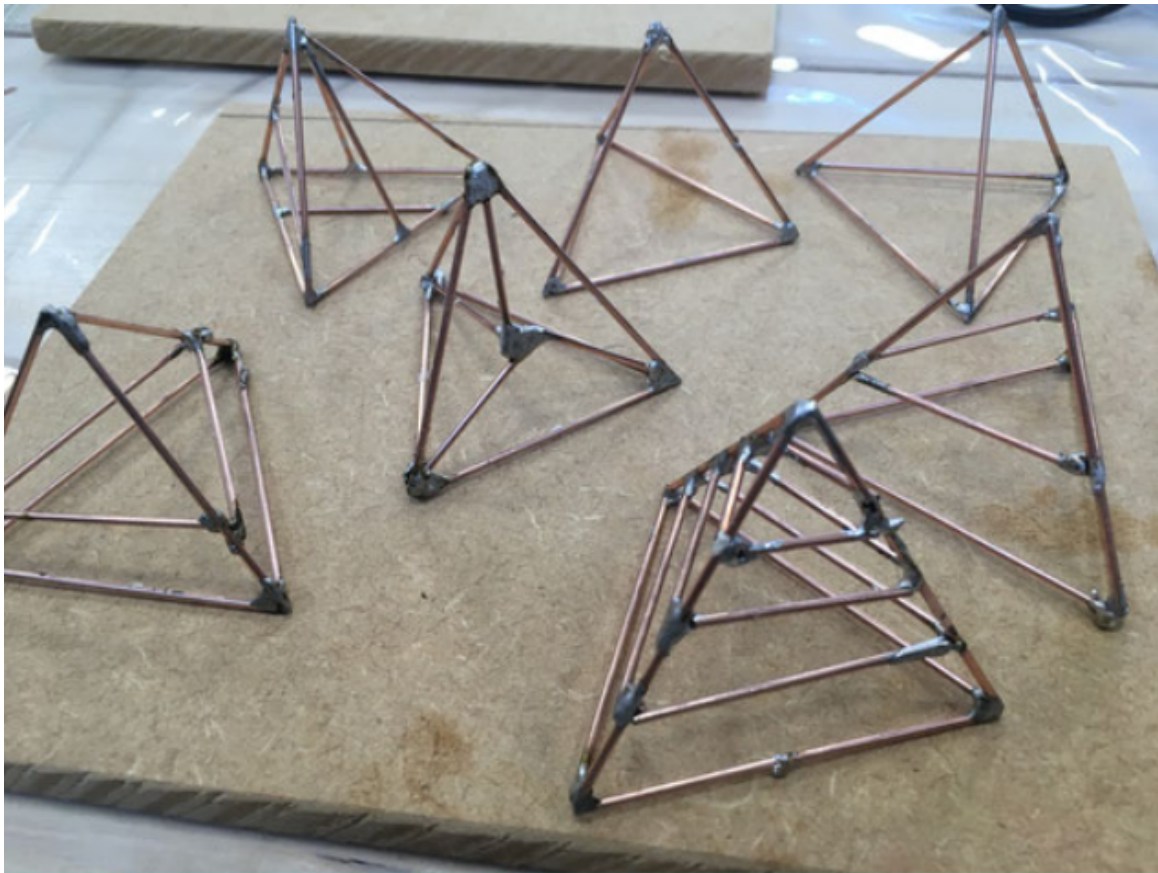
lesmateriaal voor mediawijsheid, ICT-basisvaardigheden, computationeel denken en informatievaardigheden. Met deze kennis en vaardigheden zorgen we ervoor dat onze leerlingen goed gebruik kunnen maken van technologie, online steviger in hun schoenen staan en dat ze weerbaarder zijn voor bijvoorbeeld nepnieuws, online gepest en cybercriminaliteit. Hiermee voldoen we onder andere aan de burgerschapsonderwijsdoelen op het gebied van Digitaal Samenleven.

'Open' Podium

Afgelopen schooljaren was het gezamenlijk vieren van thema-afsluitingen of andere bijeenkomsten van de agenda geschrapt. We merken dat leerlingen en leraren weer de behoefte hebben om groepsoverstijgende activiteiten met elkaar te houden. Daarom zetten we weer de "Open Podium" momenten weer op de agenda. De term "Open" verwijst naar de diverse mogelijkheden om dit podium moment te vullen. Dit zal thema gewijs zijn; de kinderboekenweek, de voorleeswedstrijd, 'hier zijn we trots op', 'dit hebben we gedaan', etc. Het zijn podiummomenten voor elkaar. Wellicht dat u ooit als ouder wordt uitgenodigd, maar deze momenten zijn met name gericht op spreekvaardigheden, delen van ervaringen en het vergroten van het saamhorigheidsgevoel.

Onderwijsaanbod aan leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong en/of kenmerken van hoogbegaafdheid groepen 1-4

Afgelopen jaar is gestart met het vormgeven van extra ondersteuning voor de meerkunners in de groepen 1 tot en met 4. Het enthousiasme en de gretigheid van de leerlingen maakt dat we gemotiveerd zijn dit verder te willen ontwikkelen. Het doel van komend schooljaar is dat we een doorgaande lijn hebben opgezet dat is uitgewerkt in een borgingsdocument. Dit traject wordt aangestuurd door de coördinator van de Huygensklassen binnen Codenz.

Metamorfose van de school

Dit schooljaar hebben de algemene ruimtes een nieuwe vloer gekregen, zijn we voorzien van nieuwe plafondplaten en airconditioning in alle lokalen en kantoorruimtes. De muren zijn geschilderd en buiten hangt een grote afbeelding van de kenniswerkplaats met de slogan "zelf leren maken". Komende zomer wordt elk lokaal voorzien van een nieuwe vloer. Ook zijn er drie zelfstandige kantoorunits op het plein gezet voor ondersteunend personeel en externen. Op die manier is er voldoende ruimte voor mensen om hun werk goed uit te kunnen blijven oefenen.

Burgerschap

Burgerschapsonderwijs gaat over de ontwikkeling van leerlingen tot democratische burgers. Zij krijgen daarvoor kennis en vaardigheden aangeboden, ze worden gestimuleerd eigen opvattingen te ontwikkelen en een democratische houding te vormen. Om op een constructieve en vreedzame manier samen te kunnen leven, is het nodig dat we de spelregels van de samenleving kennen en delen. leerlingen worden niet geboren met een "democratisch gen" en krijgen niet altijd vanzelfsprekend vanuit huis kennis en respect mee voor de basiswaarden van onze samenleving. Dit is de reden waarom de onderwijsinspectie het burgerschapsonderwijs in het

toezichtkader heeft opgenomen. Het vraagt van scholen hun kennis en respect voor de basiswaarden bij te brengen en leerlingen uit te dagen dagelijks met de essentie van die basiswaarden te oefenen. Wat wij dit jaar willen uitwerken is het volgende:

Vanuit onze visie en geformuleerde burgerschapsdoelen, willen wij komen tot een plan met concreet uitgewerkte leerdoelen waarin te leren kennis, houding en vaardigheden worden uitgedrukt. Hierin wordt duidelijk wanneer we de leerling op welke momenten in hun schoolperiode deze competenties willen bijbrengen. Op basis hiervan wordt het onderwijsaanbod vormgegeven, kunnen we opbrengsten van burgerschapsonderwijs volgen en leerresultaten in kaart brengen en waar nodig de aanpak aanpassen. Dit is inmiddels gebeurd voor de doelen Digitaal Samenleven, middels het aanbieden van de lessenreeks Basicly.

Omdat de kerndoelen nog niet vaststaan, gebruiken wij de bouwstenen van curriculum.nu.

Democratie

Vrijheid en gelijkheid:

Leerlingen leren van, door en over de waarden van de democratische rechtsstaat. Dit begint met regels/afspraken in de eigen leefomgeving en breidt uit naar de publieke ruimte en samenleving.

Macht en inspraak:

Leerlingen leren manieren waarop ze besluitvormingsprocessen op vreedzame wijze kunnen beïnvloeden. Ze maken kennis met macht en gezag en de wijze waarop dit georganiseerd is op verschillende niveaus.

Democratische cultuur:

Leerlingen leren dat hun stem gehoord wordt en dat hun inbreng ertoe doet bij besluitvormingsprocessen in de klas. Zij ervaren dat de ander ook een stem heeft en ontdekken daarbij overeenkomsten en verschillen tussen mensen.

Diversiteit

Identiteit:

Leerlingen ontdekken hun primaire en secundaire emoties, ambities, talenten en ontwikkelpunten. Ze raken bewust van identiteitsvorming en reflecteren op tradities, vieringen en rituelen.

Diversiteit:

Leerlingen leren woorden te geven aan wat de ander doet en wil en ontdekken daarin overeenkomsten en verschillen. Ze leren onderlinge conflicten vreedzaam op te lossen. Ze maken kennis met levensbeschouwelijke stromingen.

Solidariteit:

Leerlingen ontwikkelen manieren om de eigen en de belangen van anderen te behartigen; alsmede uitsluiting, onrechtvaardigheid, discriminatie en ongelijke behandeling te herkennen en benoemen.

Maatschappelijke thema's

Digitaal samenleven:

Leerlingen leren over de effecten van de onlinewereld op hun identiteit, persoonlijke (online) leven en op de publieke sfeer. Ze leren kritisch en creatief denken over media-inhouden en -processen en daar ook naar handelen. Op het Zuiderlicht wordt gebruik gemaakt van de methode Basicly om de doelen van Burgerschapsonderwijs op dit onderdeel te halen.

Duurzaamheid:

Leerlingen leren in duurzaamheidskwesities over verschillende waarden en belangen en de gevolgen daarvan voor de leefomgeving, nu en later. Ze leren duurzame keuzes te herkennen en te reflecteren op hun eigen gedrag.

Globalisering:

Leerlingen verkennen hoe zichzelf, klasgenoten en andere mensen in Nederland verbonden zijn met andere delen van wereld en leren over internationale samenwerking.

Technologisch burgerschap:

Leerlingen leren over de invloed van technologische ontwikkelingen op henzelf en hun leefomgeving. Ze leren ethische kwesities te herkennen en gaan in gesprek over verschillende perspectieven, die ze zelf kunnen innemen. Op het Zuiderlicht wordt gebruik gemaakt van de methode Basicly om de doelen van Burgerschapsonderwijs op dit onderdeel te halen.

Denk- en handelwijzen:

Leerlingen leren kritisch denken en handelen, empathische vermogens, ethisch redeneren en communiceren. Deze denk- en handelwijzen worden toegepast in samenhang met de inhouden van de overige bouwstenen.